

Workshop

Worldwide music in Culturele Centra

Kristof Van den Broeck (CC St-Niklaas / Toernee Mondial)
Annemine Merkel (Maison de la Culture Famenne-Ardenne / AssPropo)
Animation : Peter Roose (CC Brugge)

Vergelijking van de werking van de culturele centra in de Fédération Wallonne-Brussel en in Vlaanderen

[CC Brugge]

Vlaanderen: 69 erkende culturele centra, zij vertegenwoordigen 340.000 bezoekers op jaarbasis.

Opdracht: cultuurspreiding (programmatie) en vorming (van koken tot naaien tot macramé).

Programmatie: dans, theater, muziek (heel breed) expo's, ...

Jaarlijks: 508.000 concerten 'populaire muziek' @ CC's. Heel breed; avondaanbod, familie, schoolconcerten, ...

Daarvan: 90.000 Klassieke muziek en 100.000 wereldmuziek, jazz & folk.

Aantal CC's hebben festivals. Voorbeeld; Airbag (CC Brugge) met 50à60 concerten op drie weken.

Vergelijkbaar in grote CC's: daar zijn ook verschillende programmatoren (muziek, dans, ...). In kleinere is dat niet het geval.

[Annemine Merkel]

114 erkende culturele centra in **Fédération Wallonie-Bruxelles**

Verschillende missies: podiumkunsten (= programmering), permanente vorming, volgens verschillende graden van erkenning

Regionale culturele centra vs. lokale culturele centra

Programmering: altijd een beetje van alles (theater, dans, muziek (klassiek, jazz, wereld, alles)).

In de meeste gevallen programmeert dezelfde persoon alles, soms wordt het opgesplitst tussen bijvoorbeeld muziek- en theaterprogrammeurs. Het zijn de culturele centra die kiezen hoe zij hun teams organiseren.

Belangrijk: naast programmatie muziek is er nog heel veel andere programmatie. En dat takenpakket wordt ook steeds uitgebreid: meer participatief werken, vraag om bovenlokaal te werken, ... maar budgetten en personeelsbezetting stijgt niet. De druk op de organisaties groeit dus echt wel

Het volgen van bepaalde genres en het programmeren ervan, is niet altijd evident.

Dit vraag om meer naar diversiteit en participatie te streven, maar dit vereist een specifieke knowhow die niet altijd op dit moment aanwezig is bij de mensen die nu bij de CC's werken. De bestaande werking komt dus soms wat onder druk te staan door die extra vragen.

[Kristof Van den Broeck]

Toernee Mondial is een netwerk van podia ter bevordering van de Wereldmuziek (in zijn ruimste betekenis). Bedoeling is om de inspanningen op financieel en organisatorisch vlak te bundelen met het oog op het realiseren van tournees binnen de leden van Toernee Mondial. Deze gezamenlijke aanpak zou het mogelijk maken om anders "onbereikbare" groepen te contracteren en verhoogde de zichtbaarheid van de betrokken podia op het internationale vlak.

[Annemine Merkel]

Tours: via Propulse en Asspropro. Delen van communicatie, enz. Een minimum aantal data om de tour te kunnen organiseren.

Moeilijkheid met het generalistische aspect: programmeurs zijn geen specialisten in een bepaald genre. Vandaar de belangstelling voor

samenwerkingsverbanden, bijvoorbeeld met de Jeunesses Musicales, die groepen uit Vlaanderen of het buitenland selecteert en binnenhaalt.

Taak niet overgenomen door CC's achteraf, na vertrek Jeugd en Muziek. Jammer.

V&A

[CC Brugge]

Subjectief aanvoelen hoe wereldmuziek in vgl met 10tal jaar geleden (remember Buena Vista Social Club). Is er meer/minder aandacht? Meer/minder focus zekerheden?

[Kristof Van de Broeck]

Complexe zaak. Er is niet iets zoals 'het CC'. Iedereen legt eigen accenten, zeker nog meer sinds stopzetting Lokaal Cultuurbeleid. De lokale overheid beslist nu volledig zelf. Er is weinig cijfermateriaal en kader, maar het is heel afhankelijk van de programmator. Heel waardevol, maar als dan plots iemand wegvalt, krijg je even een stuurloos schip. Moeilijk om continuïteit te verzekeren, en niet evident voor managers/bookers.

Er is zeker een evolutie, maar moeilijk wetenschappelijk te bepalen. 2010: vaak toernees 8 à 10 concerten. Heel mooi, ook promotioneel. Nu: toernees max 5 concerten, indicator dat de belangstelling gewijzigd is.

Qua publieksdeelname: weinig cijfers beschikbaar (ook omwille van brede categorie met jazz en folk samen). Het is dus wel moeilijker geworden.

[Annemine Merkel]

Evolutie van de sector : een veelheid van voorstellen, groepen worden gecreëerd en komen sneller dan vroeger op de markt. Je moet artistieke voorstellen naar het publiek kunnen brengen, in een netwerk kunnen werken, ook met agentschappen bijvoorbeeld. Maar het feit dat er een publiek is voor dit of dat.

Maar een publiek voor een bepaald voorstel krijgen is een langdurig proces, met het nemen van risico's.

[CC Brugge]

Is er voldoende vertegenwoordiging van 'de wereld'? Is het goed verdeeld? Ik heb de indruk dat bepaalde werelddelen meer aanwezig zijn dan andere (Spaanstalig veel, minder

Tibetaans/Afrika-stukken/...). Meer interesse voor genres die we 'herkennen'.

[Kristof Van den Broeck]

Naar mijn gevoel gaat het over genres die meer aansluiten bij de Westerse muziekbeleving. Toegankelijk qua tonaliteit, ... In vergelijking met bvb Muziekpublique dat heel specifiek publiek kan bedienen, bij CC's is het publiek veel breder. En dus aandacht voor toegankelijkheid. Noord-afrika en Mediterraans is voldoende aanwezig, wat mist is Aziatische muziek want ligt misschien nog verder van ons af. Wat maakt dat je daar heel erg moet vechten om voldoende publiek te overtuigen.

Belangstelling van publiek en programmeurs voor worldwide music

[Annemine Merkel]

Moeilijkheden om publiek te krijgen, vandaar het gedecentraliseerde werk, maar de eisen van de groepen nemen toe, evenals het technische werk dat moet worden gedaan. In het geval van de MCFA bedraagt het aantal concerten in de jazz- en wereldstijlen 5 per seizoen, wat al een grote investering van het team vergt.

Diversiteit van de vertegenwoordigde wereldmuziek: wees creatief en breng dingen op tafel via verschillende activiteiten die in dezelfde richting gaan (maaltijden, film, workshops met de artiesten) en maak samenwerking met lokale actoren mogelijk. Niet ten nadele van het artistieke voorstel, maar om meer deuren te openen voor het publiek. Soms kunnen culturele centra samenwerken om de kosten te delen van een productie die uit het buitenland komt.

[CC Brugge]

Het wordt moeilijker om er een publiek voor te vinden, het wordt absoluut noodzakelijk om een context te creëren – toeristische info, eten, ...)

[Zaal]

Wat is de oorzaak van het minder aantal concerten + minder publiek?

[CC Brugge]

Een van de oorzaken is dat je de media heel moeilijk meekrijgt. Vb. Airbagfestival. Tot voor enkele jaren nog belangstelling van de VRT, zelfs tv. Nu: één interview gehad op Klara. Dat is 1/10e van wat we oorspronkelijke hadden. Wel wat lokale pers, maar beperkt tot voorbereidende persconferentie en nog niets van verslaggeving.

Het is ook de smaak van de mensen die zich meer naar populaire en herkenbare zaken richt. Ook op andere disciplines (niche theater en dans werkt ook heel slecht), zet je iets populairs, dan werkt het wel.

Veel CC beginnen contexten creëren zonder dat artiesten noodzakelijk op de hoogte zijn. Vb. pasta gebeuren rond Italiaanse artiest.. gebeurt steeds meer.

Zelfs bij kleinkunst en folk, moet al context gecreëerd worden. Vb: optreden in CC zelf, geenvolk. Doe je dat in het museum van volkskunde (met volksspelen en alles errond) dan wel volk.

Het is echt vooral vanuit de media. Als je niet weet dat het plaatsvindt, dat het gebeurt, ..; dan komt er niemand en wordt het vicieuze cirkel 'er was geen interesse, dus we gaan het niet doen'.

[KAAP]

Paradoxaal : minder volk in de zaal. Maar anderzijds vind je tegenwoordig alles online, vooral jongen mensen gaan daar zoeken en vinden veel meer. Aan de andere kant kan je dus zeggen dat het betere tijden zijn voor de wereldmuziek. Maar hoe krijg je die dan naar de zaal?

Digitalisering van de muziek is enorme bevrijding.

Het festivalformat is de manier geworden om nieuwe muziek te presenteren. In dat format werkt het, aparte concerten wordt steeds moeilijker.

[Zaal]

Door het perverse systeem van de algoritmes, kom je altijd terug bij hetzelfde terecht.

[KAAP]

Daarnaast is de macht van de platenwinkel nu wel weg. De algoritmische macht is wel eng, maar je moet eromheen proberen kijken. Echte actieve zoekers is altijd al minderheid geweest

[Kokopelli]

Als mensen komen, moet er echt iets meer rond zijn. Men betaalt voor de volledige beleving. Kokopelli is gratis geworden, mere volk dus om te proeven. Maar later krijg je hen wel op andere plekken. Eerste aanraking is door hen te laten proeven, en door totaalbeleving aan te bieden.

[CC Brugge] Dat kan een CC dan wel niet bieden, focus op zaal.

[Kokopelli] Maar marketing CC kan inzetten op link naar bvb die gratis festivals, en zo publiek naar de zalen lokken.

[MuziekPublique]

Vergelijking met andere genre? Gaat het ook minder?

[CC Brugge] Moeilijk, want jazz zit bij Kaap.

[Kristof Van den Broeck]

Met dans is situatie vergelijkbaar, ook daar steeds moeilijker om mensen naartoe te krijgen.

[CC Brugge]

Theater is redelijk stabiel, zelfs niche. Tendens is vooral te voelen bij wereldmuziek. Als er via Bob Marley / Buena Vista iets wereldwijd bekend wordt, heb je heropleving. Nu is het wachten op een opvolging.

[Zaal]

Het vullen van de zaal. Als muzikant speel ik af en toe in een CC, en ik krijg dat niet gevuld. In vlaanderen zijn er wel wat gemeenten (Asse, ...) staan grote nieuwe zalen, maar dan word je doorverwezen naar kleinere organisaties die niet de omkadering/professionele steun kunnen bieden. In andere landen hebben die grote centra vaak 'een kleine zaal' en op die manier krijg je toch meer doorgroei-kansen. Vraag aan CC's om ook zo'n kleine zaal aanbod op te zetten?

[Zaal]

Is het vaak ook niet dat er nog met abonnementen gewerkt wordt, en dat theater in dat abonnement zit en muziek niet?

[CC Brugge] Niet echt het geval.

[Zaal]

Veel CC's zijn geïnteresseerd in diverse publieken, en soms passen ze ook programmatie aan. Wat is het effect van die aanpassing?

[CC Brugge]

Deze is niet recht-evenredig. Het is niet omdat je grote Nepalese gemeenschap hebt in de stad, en dat je specifiek aanbod opzet, dat dat publiek plots Nepalees wordt. Het blijft doorgaans blank. De barriere van de Stadsschouwburg blijft groot: drempels blijven bestaan.

[MuziekPublique] Maar wie kiest de Nepalese groep?

